

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ В ІНВЕСТИЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ

Габрилевич Олексій Володимирович

здобувач

*Національного університету водного господарства
та природокористування*

В сучасному господарському середовищі інвестиції відіграють ключову роль у стимулюванні розвитку та зростанні підприємств і економік в цілому. Проте в інвестиційному процесі існує ряд факторів невизначеності, які можуть впливати на результативність та ризик інвестиційних рішень. Такі фактори можуть бути різноманітними і включають в себе економічні, політичні, соціокультурні, технологічні та інші аспекти, які впливають на процес прийняття рішень щодо інвестицій.

Аналіз факторів невизначеності в інвестиційному процесі стає важливою передумовою для досягнення успішних результатів та зменшення ризиків, пов'язаних з інвестиціями. В пропонованому дослідженні розглядаються основні аспекти невизначеності в контексті інвестицій та визначаються ключові чинники, які впливають на цей процес.

В інвестиційному процесі існує ряд факторів невизначеності, які можуть впливати на результативність та ризик інвестиційних рішень. Важливо провести аналіз цих аспектів для зрозуміння їх впливу та розробки відповідних стратегій для управління ризиками. Кілька ключових чинників, які призводять до невизначеності в інвестиційному процесі, включають:

1. Економічна невизначеність: Зміни в економічних умовах, такі як коливання валютних курсів, зміни рівня інфляції або процентних ставок, можуть створювати невизначеність для інвестиційних проектів. Важливо враховувати ці фактори і провести аналіз їх можливого впливу на фінансові результати проекту.

2. Політична невизначеність: Зміни в політичному середовищі, включаючи законодавчі зміни або політичні нестабільності, можуть впливати на умови інвестування та функціонування підприємства. Аналіз політичних ризиків допомагає розуміти можливі наслідки та розробляти стратегії для управління цими ризиками.

3. Технологічна невизначеність: Швидкий технологічний прогрес і поява нових інновацій можуть створювати невизначеність для інвестиційних проектів. Аналіз технологічних ризиків дозволяє оцінити

потенційні переваги та втрати від використання нових технологій та розробляти стратегії для управління цими ризиками.

Враховуючи ці фактори невизначеності, інвестори та менеджери повинні акцентувати свою увагу на проведенні докладного аналізу, оцінці ризиків та розробці стратегій для їх управління. Це сприяє зниженню ризиків і підвищенню ймовірності успіху в інвестиційному процесі.

Центральною складовою діяльності будь-якого підприємства є досягнення очікуваних економічних переваг та збільшення економічного потенціалу через реалізацію інвестиційних проектів. Кожне рішення про здійснення інвестицій базується на оцінці власного фінансового стану, а також на аргументації доцільності включення в інвестиційну діяльність та визначенні обсягу і джерел фінансування. Інформаційну базу, таку як інвестиційний проект або результати проектної експертизи, використовують для прийняття рішень щодо включення проекту до інвестиційного портфеля, початку його реалізації та постійного моніторингу процесу впровадження. Інвестиційний аналіз є необхідною складовою управління інвестиціями.

Інвестиційний аналіз представляє собою набір методів та практичних підходів, які використовуються з метою розробки, обґрунтування та оцінки вигідності інвестиційних проектів. Він відіграє важливу роль у процесі прийняття ефективних рішень інвесторами.

Методи та прийоми інвестиційного аналізу використовуються для глибокого вивчення явищ та процесів в інвестиційній сфері та формулювання рекомендацій. Цей процес інтегрує процедури та методи, спрямовані на висунення альтернативних варіантів розв'язання завдань проектування та інвестування, виявлення рівня невизначеності для кожного з них та їх порівняння за різними критеріями ефективності.

Інвестиційний аналіз – це динамічний процес, який відбувається на двох площинах – часовій та предметній. У часовій площині проводяться роботи, що сприяють розвитку інвестиційних проектів, починаючи з моменту виникнення ідеї і до їх завершення. У предметній площині здійснюється аналіз та розробка інвестиційних рішень в різних аспектах.

Важливими аспектами інвестиційного аналізу є наступні:

1. Економічне середовище: Оцінка економічного стану та трендів впливу на інвестиційний проект.

2. Визначення цілей та завдань інвестування: Чітка формулювання мети та завдань інвестиційного проекту.

3. Плани інвестора: Розробка маркетингового, виробничого, фінансового та організаційного планів інвестиційного проекту.

4. Технічна база проекту: Оцінка наявності та стану технічних ресурсів для реалізації проекту.

5. Соціальна значущість: Врахування впливу проекту на суспільство та соціальну сферу.

6. Екологічна безпека: Оцінка впливу проекту на природне середовище та відповідність екологічним нормам.

7. Фінансова стабільність: Аналіз фінансової стійкості проекту та його можливостей привертання фінансування.

8. Управління проектом: Організація ефективного управління інвестиційним проектом.

9. Ризикові фактори: Аналіз інвестиційного ризику та розробка стратегій для його управління.

10. Показники ефективності: Визначення ключових показників, що характеризують ефективність проекту.

11. Оцінка учасників та менеджерів проекту: Аналіз компетенцій та досвіду учасників та керівництва проекту.

Інвестиційний аналіз допомагає інвесторам приймати обґрунтовані та вигідні рішення, сприяючи підвищенню ефективності управління інвестиціями та уникненню збиткових проектів.

Усі вищезазначені аспекти повинні бути ретельно розглянуті та розроблені під час підготовки інвестиційного проекту. Вони мають бути враховані під час аналізу проекту та прийняття рішень щодо інвестування, а також професійно контролюватися на протязі всього процесу реалізації проекту, незалежно від того, чи завершується він успішно, чи призводить до його припинення.

Предметом інвестиційного аналізу є вивчення причинно-наслідкових зв'язків між економічними процесами і явищами в інвестиційній діяльності, а також оцінка її соціально-економічної ефективності. Аналіз цих зв'язків допомагає правильно оцінити досягнуті результати, виявити резерви для підвищення ефективності виробництва, обґрунтувати бізнес-плани та приймати обґрунтовані інвестиційні рішення.

Основними завданнями інвестиційного аналізу є:

1. Створення структури для збирання даних, яка забезпечує ефективну координацію дій під час виконання інвестиційних проектів.

2. Оптимізація процесу прийняття рішень на основі аналізу альтернативних варіантів, визначення пріоритетів для виконання заходів і вибір оптимальних технологій для реалізації інвестицій.

3. Чітка ідентифікація організаційних, фінансових, технологічних, соціальних і екологічних проблем, які можуть виникнути на різних етапах виконання інвестиційних проектів.

4. Підтримка прийняття компетентних рішень щодо доцільності використання інвестиційних ресурсів.

Досягнення реальних результатів у сфері інвестицій є основною метою інвестиційного аналізу. Однак інвестиційний аналіз стикається з викликом, пов'язаним з невизначеністю, яка призводить до ризиків.

Ризик – це важливе поняття, що виникає в будь-якій активній діяльності людини. Він є невизначеним, багатограним і складним.

Для кращого розуміння цього поняття розглянемо його утворення. Визначеність – це ситуація, коли всі необхідні дані для розрахунків відомі. Невизначеність (або незавершеність) – це ситуація, яка може призвести до неоднозначних результатів і стає джерелом ризику. В умовах невизначеності у фінансових операціях з'являється ще один аспект – ризикованість.

Невизначеність означає неповноту та неточність інформації про внутрішні та зовнішні умови реалізації проекту, що може призвести до несподіваних подій з невідомими характеристиками.

Поняття ризику може мати різні визначення в економічній літературі:

1. Ризик – це можливість виникнення небажаної події [1].
2. Ризик – це можливість того, що станеться небажана подія [2].
3. Ризик – це небезпека можливої ймовірності втрати ресурсів або недоотримання доходів порівняно з прогнозованим варіантом [3].
4. Ризик – це можливість втрати ресурсів або недосягнення доходів порівняно з передбаченим варіантом [4].
5. Ризик – це можливість настання небажаної події, пов'язаної з різними видами втрат [5].

Усі ці аспекти інвестиційного ризику вимагають ретельного прогнозування та аналізу умов і середовища, в якому здійснюється інвестиційна діяльність. Розбірливий інвестиційний аналіз допомагає знизити ризик і приймати кращі рішення щодо інвестування.

Отже, в результаті дослідження факторів невизначеності в інвестиційному процесі було виявлено, що ризик є невід'ємною складовою інвестиційної діяльності. Ризики пов'язані з можливістю небажаних подій і втрат, що виникають внаслідок невизначеності в економічних, фінансових, політичних та інших факторах. Для успішного управління інвестиціями важливо проводити детальний аналіз цих факторів та розробляти відповідні стратегії для управління ризиками. Інвестиційний аналіз допомагає інвесторам приймати обґрунтовані рішення та зменшувати можливі втрати, що сприяє підвищенню ефективності інвестиційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Мойсеєнко І. П. Інвестування. Київ : Знання, 2006. 490 с.
2. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
3. Череп А. В. Інвестознавство Київ : Кондор, 2006. 398 с.
4. Федоренко В. Г. Інвестиційний менеджмент. Київ : МАУП, 2006. 312 с.
5. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: учебный курс. Киев : Эльга-Н, Ника-Центр, 2000. 448 с.